

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В статті досліджено якісні характеристики обліково-аналітичної інформації в системі управління сталим розвитком підприємства. Класифіковано якісні характеристики за середовищем формування та орієнтацією (напрямоком інформаційних потоків). Визначено взаємозв'язок і взаємозалежність між ефективністю інформаційного забезпечення управління та системою управління.

Ключові слова: якісні характеристики, управління, цінність інформації, сталий розвиток.

O.V. BUDKO

Dneprodzerzhinsk State technical university

QUALITATIVE CHARACTERISTICS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL INFORMATION IN THE ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM

Abstract - The aim of the article is the identification and generalization of qualitative characteristics of accounting and analytical information of management system sustainable development of the enterprise. The qualitative characteristics of accounting and analytical information of management system sustainable development of the enterprise have researched in the article. The qualitative characteristics of the environment of formation and orientation (the direction of information flow) have classified. The relationship and interdependence between the efficiency of accounting and analytical information and management systems have defined. Indicated the optimal combination of qualitative characteristics of accounting and analytical information will provide the professional judgment of the accountant.

Key words: qualitative characteristics, management, value of information, sustainable development.

Постановка проблеми

Одним із основних завдань бухгалтерського обліку є забезпечення внутрішніх і зовнішніх користувачів обліково-аналітичною інформацією, яка необхідна як для прийняття управлінських рішень, що будуть впливати на рівень стабільності та конкурентоспроможності підприємств, так і для оцінки з метою можливого співробітництва чи здійснення інвестицій сторонніми підприємствами. Тим більше зростає роль обліково-аналітичної інформації, яка є основою інформаційної складової сталого розвитку підприємства, як системи інтегрованих компонентів, їх зв'язків, що відображають основний зміст процесів збалансованого соціально-економічного та екологічного розвитку. Для виконання своїх функцій в системі управління сталим розвитком підприємства обліково-аналітична інформація має володіти якісними характеристиками. Якість облікової інформації визначається як сукупність властивостей інформації, які враховують ступінь придатності, можливість і ефективність використання конкретної інформації споживачами з метою розвитку підприємства при оптимальних витратах на формування такої інформації. Оскільки обліково-аналітична інформація не завжди характеризується точністю і такою, що дійсно відповідає реальному стану на підприємстві, то виникає проблема визначення якісних характеристик, які б забезпечували впевненість користувача у її використанні для розробки стратегії своєї діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Питання якості інформації, в тому числі облікової, постійно знаходяться в центрі наукових дискусій та досліджень. Дослідження складу якісних характеристик обліково-аналітичної інформації дозволяє зробити висновок, що науковці базують свої висновки на міжнародному досвіді та вітчизняній нормативно-правовій базі. Слід відзначити ґрунтовні дослідження проф. С.А. Кузнецової, якою встановлені властивості облікової інформації та визначено характеристику їх в площині синергії обліково-аналітичної інформації [1, с.38]. Л.В. Гнилицькою узагальнено якісні властивості обліково-аналітичної інформації (спеціальні, технічні та соціальні) в системі забезпечення економічної безпеки підприємства [2, с.121]. Н.А. Остап'юк дослідила якісні характеристики бухгалтерської інформації з точки зору впливу на них інфляційних процесів [3, с.160]. Ю.Ю. Мороз здійснила оцінку факторів, які визначають якість облікової інформаційної бази у сфері сільськогосподарства щодо адекватного відображення явищ і точності їх вимірювання [4]. На винятково важливу ідентифікацію якісних характеристик економічної та облікової інформації для розуміння логіки побудови аналітичного процесу вказувала О.А. Зоріна [5, с.121].

Проте проблеми забезпечення якості обліково-аналітичної інформації в системі управління сталим розвитком підприємства потребують подальшого дослідження та вирішення.

Формулювання цілей

Метою статті є визначення та узагальнення якісних характеристик обліково-аналітичної інформації в системі управління сталим розвитком підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження

Успіх діяльності та основа стабільного стану підприємства забезпечується його сталим розвитком. Вирішення проблем забезпечення сталого розвитку потребує вдосконалення системи управління. Система управління підприємством вимагає різноманітної обліково-аналітичної інформації, яка повинна формуватися відповідно до трьох аспектів: на яких користувачів вона орієнтована, мета (цілі) її надання та

ступінь її розкриття.

В умовах сталого розвитку нові вимоги до якості обліково-аналітичної інформації обумовлюються також поєднанням в обліку фінансових та не фінансових показників, розширенням об'єктів обліку: відображення нових видів витрат (екологічних, трансакційних та ін.) та нових видів капіталу (людського, соціального та ін.).

В системі вітчизняного нормативно-правового регулювання функціонування інформаційного середовища єдині вимоги до якості інформації не розроблені. Так, Закон України «Про інформацію» визначає такі вимоги до якості інформації, як гарантованість права на інформацію, відкритість, доступність та свобода її обміну; об'єктивність, вірогідність; повнота і точність, законність одержання, використання, поширення та зберігання [6].

До облікової інформації вимоги встановлені Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: дохідливість, доречність, достовірність, зіставність [7]. Зміст вітчизняного законодавства демонструє, що окрім якісних характеристик визначені принципи бухгалтерського обліку, які також характеризують вимоги до інформації. За цих умов крім удосконалення змісту якісних характеристик інформації, актуальним є встановлення ієрархії якісних характеристик та створення передумов безперервного їх удосконалення.

Нерозробленість єдиних вимог до якості інформації на законодавчому рівні обумовлює дискусії щодо якісних характеристик інформації, в тому числі облікової, серед вітчизняних і зарубіжних науковців. Т.Холт і Т.Джонс вказують на ототожнення в науці якості з точністю. Проте з плином часу, як зазначають ці вчені, поняття якості інформації буде більш широким і мати різноманітні характеристики [8]. Е.С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бреда констатують, що якісні характеристики визначалися, як атрибути корисності інформації: стійкість у часі; поширюваність, тобто можливість застосування на всіх підприємствах; здійснимість, тобто придатність до застосування і сприйнятливість дооб'єктивного контролю [9, с. 89–99.]. А.Велш Глен і Г. Шорт Деніел вважають основними властивостями облікової інформації доречність і вірогідність [10, с.145].

Часто науковці до якісних характеристик відносять одне і те ж, але під різними назвами за допомогою синонімів. Так, семантичний аналіз показує, що окремі терміни означають, зокрема, таке:

- «прозорий» – доступний для сприйняття, зрозумілий, ясний дохідливий [11]. В той же час науковцями виділяються такі якісні характеристики інформації: прозорість [4], доступність [12, с.46; 13, с.42-43], ясність [13, с.42-43], зрозумілість [13, с.42-43; 14, с.41; 15, с.203], дохідливість;

- «достовірний» – який не викликає сумніву, цілком вірний, точний [11]. Якісна характеристика «достовірність» виділяється майже всіма дослідниками. Та при цьому виокремлюється також якісна характеристика «точність» [4].

Отже, система якісних характеристик обліково-аналітичної інформації потребує впорядкування. Для виділення якісних характеристик обліково-аналітичної інформації з метою управління сталим розвитком підприємства слід виходити з позиції її цінності для цілей управління сталим розвитком. Цінність інформації безпосередньо залежить від цілей, які ставить перед собою користувач інформації і визначається її можливістю збільшувати обізнаність користувача інформації, яка веде до зниження невизначеності в його поведінці в різних сферах життєдіяльності [16, с.46]. Отже, чим менше стає невизначеність користувача інформації, тим цінніше для нього дана інформація. Цінність обліково-аналітичної інформації для цілей управління полягає у зростанні визначеності, що виражається в досягненні цілей суб'єктом управління, який володіє інформацією, та зниженні ризику в процесі прийняття управлінських рішень. Основу цінності обліково-аналітичної інформації становить її корисність для конкретного управлінського рішення. Ефект споживання інформації, як правило, непорівнянний з витратами на її виробництво. У зв'язку з цим витрати на придбання інформації носять вторинний, похідний характер, а питання про їх прийнятність вирішується в кожному конкретному випадку залежно від творчих можливостей споживача використовувати дану інформацію з тим чи іншим ефектом [16, с.47].

Цінність обліково-аналітичної інформації обумовлюється її якісними характеристиками. Складові сталого розвитку (економічна, екологічна, соціальна) для забезпечення управління підприємством вимагають таких якісних характеристик інформації, які б були:

- орієнтовані на користувачів;
- орієнтовані на рішення (табл. 1).

Якісні характеристики, орієнтовані на користувачів повинні відповідати рівню їх знань, ступеню необхідності в інформації, виді та статусі користувача, способу та рівню сприйняття інформації. Відповідно, якісні характеристики обліково-аналітичної інформації, орієнтовані на користувачів, слід поділити на сутнісні та прикладні. До сутнісних відносяться ті властивості, без яких інформація не може існувати:

- невідривність обліково-аналітичної інформації від носія;

- дискретність – обліково-аналітична інформація характеризує окремі фактичні дані, закономірності і властивості об'єктів, які вивчаються.

Прикладні характеристики характеризують ступінь значимості облікової інформації для користувача. До них слід віднести:

- кумулятивність – здатність інформації до накопичення. В окремих випадках інформація буде цінною, а відтак, і корисною для користувача тільки за умови її доповнення новими відомостями до вже існуючих;

- зрозумілість – означає, що інформація повинна бути однозначною, чіткою і не містити надлишкової деталізації. Зрозумілість передбачає наявність певного рівня знань у користувачів фінансової звітності;
- доступність – формат подання інформації повинен сприйматися відповідними засобами обробки інформації та однозначно тлумачитися користувачем;
- актуальність – характеризує ступінь відповідності інформації поточному моменту часу;
- новизна – як різновид актуальності, ця властивість інформації дає можливість виокремити користувачу ту інформацію, яка характеризує події, що раніше не відбувалися на підприємстві та можуть вплинути в подальшому на управлінські рішення;
- адекватність – якісна характеристика, яка пов'язана з відповідним відображенням суті явища у назві показника, який його представляє.

Таблиця 1

Якісні характеристики обліково-аналітичної інформації в системі управління підприємством

Якісні характеристики	Орієнтовані на користувача		Орієнтовані на рішення	
	сутнісні	прикладні	Сформовані під впливом облікового середовища	Сформовані під впливом управлінського середовища
	Невідривність від носія Дискретність	Кумулятивність Зрозумілість Доступність Актуальність Новизна Адекватність	Достовірність Релевантність Надійність Повнота Порівнянність	Оптимальність Оперативність Прогнозна цінність

Для визначення якісних характеристик, орієнтованих на управлінські рішення скористаємось підходом щодо їх класифікації на ті, які залежать від ефективності облікових процедур, а, отже формуються під впливом облікового середовища та, ті, які залежать від чесності та відповідальності керівництва, вміння здійснювати управління підприємством, тобто формуються під впливом управлінського середовища [15, с.203]. Серед великої кількості якісних характеристик, вимог, властивостей нами виділені такі якісні характеристики обліково-аналітичної інформації: достовірність, релевантність, надійність, повнота, порівнянність, оптимальність, оперативність, прогнозна цінність.

Під достовірністю обліково-аналітичної інформації слід розуміти не абсолютну істину, що припускає абсолютну точність, а відносну істину. Мова повинна йти про точність, прийнятну для формування думки і достатньої для прийняття дієвого управлінського рішення [17, с.233]. Достовірність інформації визначається відсутністю помилок та є неупередженою. Відповідно, слід виділити такі аспекти достовірності, як безпомилковість та об'єктивність (тобто властивість інформації не містити спотворень, спричинених людиною навмисно чи ненавмисно).

Релевантність інформації. В основі будь-якого визначення релевантної інформації лежить твердження, що це інформація, яка відноситься до конкретної справи [9, с.91]. З позиції особи, що приймає рішення, інформація вважається релевантною, якщо вона потенційно може вплинути або фактично впливає на процес прийняття управлінського рішення [18, с.31]. Суть релевантності розглядається через об'єкти відношень – цілі (інформація сприяє досягненню цілей користувача), розуміння (користувач інформації розуміє значення наданої інформації) або рішення (інформація сприяє прийняттю рішення її користувачем). Релевантність обліково-аналітичної інформації для цілей управління реалізується через функції передбачуваності, властивості зворотного зв'язку і своєчасності. Передбачуваність – властивість інформації, що допомагає її користувачам підвищити ймовірність реальності прогнозів. Передбачуваність інформації включає:

- 1) пряме прогнозування – забезпечення управлінськими прогнозами;
- 2) непряме прогнозування – забезпечення минулими даними;
- 3) ключові показники – забезпечення даними, зміни яких передують змінам прогнозованих подій;
- 4) підтверджуючі дані – забезпечення даними, які можуть використовуватися для прогнозу інших даних [9, с.93].

Властивість зворотного зв'язку інформації виражається у підтвердженні або коригування управлінських рішень. Своєчасність інформації визначається у її здатності формування та отримання без затримок. Надто пізно подана інформація обумовлює втрату її доречності. Щоб забезпечити своєчасність інформації, часто буває необхідним подання її до того, як будуть відомі всі аспекти господарської діяльності на шкоду її надійності. Обліково-аналітична інформація не може бути релевантною, якщо вона не своєчасна, тобто вона повинна бути придатна для прийняття рішення перш, ніж втратить здатність впливати на управлінські рішення. Таким чином, своєчасність не гарантує релевантність, але релевантність неможлива без своєчасності.

Обліково-аналітична інформація повинна бути надійною в тому розумінні, що на неї можна

покладатися при прийнятті управлінських рішень. Абсолютну надійність обліково-аналітичної інформації для цілей управління забезпечити неможливо, проте її достатній рівень може бути досягнутий, якщо дані:

- верифіковані, тобто ті, які можуть бути перевірені, що досягається неухильним виконанням рекомендацій загальних і внутрішніх нормативних документів;
- репрезентативно достовірні, тобто вільні від впливу різних спотворюючих факторів;
- нейтральні, тобто підготовлені і представлені без особистісних пристрастей. Нейтральність інформації передбачає, що вона не містить упереджених оцінок, тобто є об'єктивною по відношенню до різних груп користувачів і не націлена на раніше заданий результат [18, с. 31].

Для цілей управління обліково-аналітична інформація повинна також містити всі необхідні компоненти за всіма керованими параметрами, тобто необхідна її наявність в достатньому обсязі для розуміння і прийняття управлінських рішень.

Для визначення основних тенденцій розвитку і змін обліково-аналітична інформація повинна бути порівнянна з обліково-аналітичною інформацією інших підприємств та попередніх звітних періодів. У цьому зв'язку порівнянність можна розкрити як властивість інформації, що дозволяє користувачам встановлювати подібність і відмінність між двома рядами економічних явищ [9, с.97]. Відповідно, корисність інформації значно підвищується, якщо вона має форму, яка дозволяє порівнювати одне економічне явище з іншим або з таким же явищем, яке мало місце в інший час.

Оптимальність інформації означає, що обліково-аналітична інформація має бути простою за формою, не надто громіздкою або обмеженою. Це забезпечує оптимальний час для пошуку необхідної інформації, що прямо впливає на оперативність управлінських рішень.

Якісна характеристика оперативності інформації полягає в тому, що обліково-аналітична інформація повинна надходити до користувачів якомога швидше та повинна постійно оновлюватися. При цьому витрати часу на обробку даних і отримання підсумкової інформації повинні бути мінімальними.

Інформація має прогнозну цінність, якщо вона може виступати достатньо надійною основою для оцінки майбутніх перспектив роботи підприємства та допомагає користувачам оцінити можливий вплив минулих, теперішніх і майбутніх подій на майбутні грошові потоки. Ця характеристика пояснює та підтверджує релевантність інформації, але її окреме виділення у складі характеристик, які формуються під впливом управлінського середовища, необхідно, щоб вказати на можливість використання обліково-аналітичної інформації в системі стратегічного управління.

Визначені якісні характеристики обліково-аналітичної інформації мають бути співставлені з можливими управлінськими рішеннями щодо сегментів діяльності відповідно складових сталого розвитку (економічної, екологічної та соціальної), що надасть можливість оцінити інформаційні можливості функціональних складових інформаційної системи управління сталим розвитком (облікової, аналітичної та контрольної інформаційних систем). За результатами оцінки приймаються рішення щодо вдосконалення окремої інформаційної підсистеми або створення нової інформаційної концепції, яка буде відповідати потребам управління сталим розвитком підприємства.

Відповідно цінність обліково-аналітичної інформації для цілей управління – визначальна категорія якості інформаційного забезпечення управління підприємством, що включає сукупність інваріантних якісних характеристик обліково-аналітичної інформації для цілей управління, які відповідають вимогам якості управлінських рішень. При цьому ефективність інформаційного забезпечення та системи управління підприємством визначаються зв'язком взаємозалежних компонентів: ефективність і результативність системи управління, ефективність інформаційного забезпечення управління, якість інформаційного забезпечення управління, цінність обліково-аналітичної інформації для цілей управління, якісні характеристики обліково-аналітичної інформації для цілей управління, якість управлінських рішень, що наведено на рис. 1.

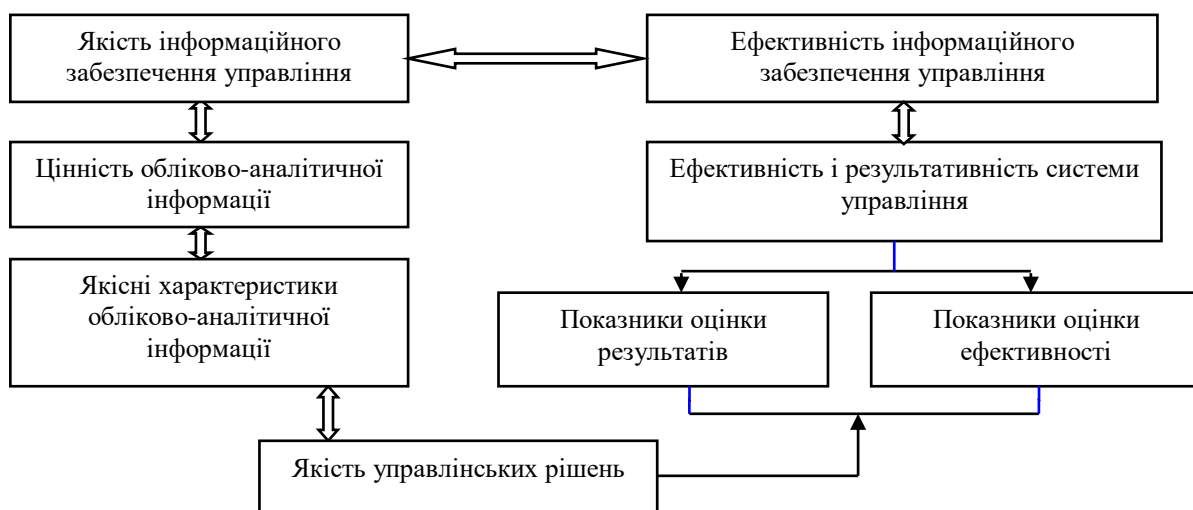

Рис. 1. Взаємозв'язок ефективності інформаційного забезпечення управління та системи управління

Порушення зазначеного причинно-наслідкового зв'язку призводить до значного зниження результативності та ефективності функціонування підприємства в цілому. Використання обліково-аналітичної інформації з урахуванням її цінності для цілей управління обмежено аперцепцією користувачів інформацією (ясного і усвідомленого її сприйняття). Стосовно до бухгалтерського обліку це поняття означає, що інформаційна область системи управління підприємством може бути найдосконалішою, але вона буде досконалою тільки у тому випадку, якщо користувачі будуть настільки ж досконалі [17, с.243].

За цих умов ефективність інформаційної області управління підприємством прямо пропорційна не тільки цінності обліково-аналітичної інформації, але і рівня її аперцепції користувачів. Дану залежність можна виразити за допомогою визначення якості управлінських рішень (ЯУР) через цінність обліково-аналітичної інформації (ЦОАІ) і рівень знань користувачів (З) (1) [19, с.15]:

$$\text{ЯУР} = \text{ЦОАІ} \times \text{З}. \quad (1)$$

Таким чином, чим вище цінність обліково-аналітичної інформації для цілей управління, а відтак, повна відповідність визначеним якісним характеристикам, тим вище якість управлінського рішення, що оцінює ефективність інформаційного забезпечення управління підприємством. І чим більше розрив між складністю інформаційної області управління і рівнем аперцепції користувачів, тим нижча якість управлінських рішень і тим менш ефективним стає інформаційне забезпечення.

Висновки

Обліково-аналітична інформація має визначальний вплив на формування показників оцінки сталого розвитку підприємства. Дослідження та визначення її якісних характеристик слід розглядати в контексті цінності обліково-аналітичної інформації у взаємозв'язку з ефективністю та результативністю системи управління. З цією метою виділені якісні характеристики, орієнтовані на користувача та якісні характеристики, орієнтовані на управлінські рішення. Оптимальне поєднання цих характеристик забезпечується професіоналізмом бухгалтера в процесі підготовки обліково-аналітичної інформації. Відповідно практична цінність обліково-аналітичної інформації реалізується через критерій корисності та придатності інформації для прийняття ефективних рішень.

Перспективою подальших досліджень є оцінка обліково-аналітичної інформації з точки зору відповідності визначеним якісним характеристикам за кожною складовою сталого розвитку та розробка методик виміру якості управлінських рішень через визначення (вимір) цінності обліково-аналітичної інформації та рівня знань користувачів.

Література

1. Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: методологія та практика : [монографія] / С.А. Кузнецова. – Мелітополь : Таврійській державний агротехнологічний університет, 2007. – 297 с.
2. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : [монографія] / Л.В. Гнилицька. – К. : КНЕУ, 2012. – 305 с.
3. Остап'юк Н.А. Якісні характеристики бухгалтерської інформації: вплив інфляції / Н.А. Остап'юк // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 2(56). – С. 160–163.
4. Мороз Ю.Ю. Обліковий аспект забезпечення якості інформаційної бази моніторингу розвитку сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Ю.Ю. Мороз. – Режим доступу : <http://lit.govuadocs.com.ua/docs/469/index-171026.html>
5. Зоріна О.А. Організація уніфікованої системи обліку та звітності в акціонерних товариствах як інформаційної основи економічного аналізу / О.А. Зоріна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 6. – Т. 1. – С. 71–77.
6. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом МФУ від 07.02.2013 р. № 73 / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>
8. Holt T., Jones T. Quality work and conflicting quality objectives. Paper for the 84th DGINS conference in Stockholm, 1998. URL: <http://www.statistics.gov.uk>
9. Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета / Э.С. Хендриксен, М.Ф. Ван Бреда. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 577 с.
10. Велш Глен А. Основы финансового обліку / А. Велш Глен, Г. Шорт Деніел. – К. : Основы, 1997. – 943 с.
11. Тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eslovnik.com>
12. Євдокимов В.В. Надійність бухгалтерської інформації як передумова забезпечення економічної безпеки підприємства / В.В. Євдокимов // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 3(57). – С. 46–50.
13. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посіб. / В.В. Сопко. – К. : КНЕУ, 2006. – 526 с.

14. Мишин Ю.А. Управленческий учет: управление затратами и результатами производственной деятельности : монография / Ю.А. Мишин. – М. : Дело и сервис, 2002. – 176 с.
15. Шигун М.М. Фінансова звітність підприємства: ознаки якості / М.М. Шигун // Вісник ЖДТУ. – 2008. – № 3(45). – С. 201–209.
16. Ушанков В. А. Становление информационной системы: ценностные характеристики / В.А. Ушанков // Проблемы современной экономики. – 2002. – № 3/4. – С. 45–48.
17. Соколов Я.В. История бухгалтерского учета : учебник / Я.В. Соколов, В.Я. Соколов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 288 с.
18. Ковалев В.В. Финансовая отчетность. Анализ финансовой отчетности (основы балансоведения) : учеб. пособие / В.В. Ковалев, Вит.В. Ковалев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Велби: Проспект, 2006. – 432 с.
19. Кальницкая И.В. Учетно-аналитическая концепция интегрированной информационной системы для целей управления организацией: теория и методология : автореф. дис. на соискание науч. степени доктора экон. наук : 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» / И.В. Кальницкая. – Екатеринбург, 2009. – 42 с.

References

1. Kuzneczova S.A. Buxgalterskyj oblik v systemi formuvannya upravlinskoyi informaciyi: metodologiya ta praktyka: monografiya. Melitopol. Tavrijskij derzhavnyj agrotexnologichnyj universytet, 2007. 297 p.
2. Gnylyczka L.V. Oblikovo-analitychne zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky pidpryyemstva: monografiya. K. KNEU, 2012. 305 p.
3. Ostapyuk N.A. Yakisni kharakterystyky bukhgalterskoyi informaciyi: vplyv inflyaciyi. *Visnyk ZhDTU*. 2011. No. 2(56). pp. 160-163
4. Moroz Yu.Yu. Oblikovyy aspekt zabezpechennya yakosti informaciyoi bazy monitoryngu rozvytku silskogospodarskykh pidpryyemstv // (access December 07, 2014). URL: <http://lit.govuadocs.com.ua/docs/469/index-171026.html>
5. Zorina O.A. Organizaciya unifikovanoi systemy obliku ta zvitnosti v akcionernykh tovarystvax yak informaciyoi osnovy ekonomichnogo analizu. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Economical science*. Khmelnytsky. 2012. Vol. 6. Part 1. pp. 71-77.
6. Zakon Ukrainy «Pro informaciyu» vid 02.10.1992 r. №2657-XII / "Verkhovna Rada Ukrainy" (access February 10, 2015). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
7. Nacionalne polozhennya (standart) bukhgalterskogo obliku 1 «Zagalni vymogy do finansovoyi zvitnosti», zatv. nakazom MFU vid 07.02.2013 №73. "Verkhovna Rada Ukrainy" (access December 15, 2014). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>
8. Holt T., Jones T. Quality work and conflicting quality objectives. "Paper for the 84th DGINS conference in Stockholm" (access January 10, 2015) URL: <http://www.statistics.gov.uk>
9. Hendriksen Je.S. Teorija bukhgalterskogo ucheta. Moscow. Finansy i statistika, 2000. 577 p.
10. Velsh Glen A. Osnovy finansovogo obliku. K. Osnovy, 1997. 943 p.
11. Tlumachnyj slovnyk ukrajins'koyimovy. (access February 01, 2015). URL: <http://www.eslovnik.com>
12. Yevdokymov V.V. Nadijnist bukhgalters'koyi informaciyi yak peredumova zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky` pidpryyemstva. *Visnyk ZhDTU*. 2011. No. (57). pp. 46-50
13. Sopko V.V. Buxgalterskyj oblik v upravlinni pidpryyemstvom. K. KNEU, 2006. 526 p.
14. Mishin Ju.A. Upravlencheskij ucheta: upravlenie zatratami i rezultatami proizvodstvennoj dejatel'nosti: monografiya. Moscow. Delo i servis, 2002. 176 p.
15. Shygun M.M. Finansova zvitnist pidpryyemstva: oznaky yakosti. *Visnyk ZhDTU*. 2008. No.3(45). pp. 201-209
16. Ushankov V.A. Stanovlenie informacijnoy sistemy: cennostnye harakteristiki. *Problemy sovremennoj ekonomiki*. 2002. No. 3/4. pp. 45–48.
17. Sokolov Ja.V. Istorija bukhgalterskogo ucheta. Moscow. Finansy i statistika, 2006. 288 p.
18. Kovalev V.V. Finansovaja otchetnost. Analiz finansovoj otchetnosti (osnovy balansovedeniya). Moscow. Velbi: Prospekt, 2006. 432p.
19. Kalnickaja I.V. Uchetno-analiticheskaja koncepcija integrirovanoj informacijnoy sistemy dlja celej upravlenija organizaciej: teorija i metodologija: avtoref. dis. na soiskanie nauch. stepeni doktora jekon. nauk: 08.00.12 «Buxgalterskij ucheta, statistika». Ekaterinburg, 2009. 42 p.

Рецензія/Peer review : 17.3.2015 р.

Надрукована/Printed : 10.5.2015 р.

Рецензент: к.е.н., доц. Грановський С.С.